

PODACI O USTANOVI/ŠKOLI	PODACI O AUTORIMA/AUTORKAMA
Naziv škole: OŠ „Jovan Kursula“	Danijela Mišković, nastavnica razredne nastave
Mesto, opština: Varvarin, Varvarin	
Školska uprava: Kruševac	
Opis primera dobre prakse IO	
Diferencijacija i individualizacija nastave kao vid dodatne obrazovno-vaspitne podrške	
Ključne reči: osnovna škola, teškoće u razvoju govora	
Opis obrazovne situacije učenika i okruženja	
<p> Avgust 2014. Direktor mi je dao spisak učenika prvog razreda i saopštio da imam učenicu koja ima poteškoće u govoru. Posle više od 20 godina radnog staža u meni se javio strah i bezbroj pitanja u glavi za koje nisam imala odgovore. Počela sam da prelistavam mnoge udžbenike, tragala po internetu, čitala materijale sa seminara i shvatila da ne mogu ništa dok ne upoznam dete. 1. septembra ugledala sam jedan dragi lik male devojčice i zabrinutu tužnu majku. U mojoj glavi se odjednom rodila želja „Vratiću osmeh na lice ovoj majci!“ Znala sam da neće biti lako ali sam znala da ću uspeti da odgovorim ovom izazovu. </p> <p> Iz razgovora sa majkom saznala sam da je devojčica progovorila tek u četvrtoj godini života. Živi sa roditeljima, starijim bratom i dedom. Roditelji su nezaposleni. Otac povremeno odlazi na rad u inostranstvo, dok joj je majka najveća podrška jer je uvek u kući. Devojčica je pohađala predškolsku ustanovu tako da su je deca iz odeljenja poznavala, a i ona njih. Odmah sam se prepustila odeljenju i odnosu koji su diktirali učenici. Sa njom sam komunicirala isto kao i sa ostalim učenicima, koliko je ona htela i kada je htela. Vrlo brzo sam osetila da je i ona mene prihvatila. Dokaz je bio 23. septembar –Dan škole. Organizovali smo likovnu koloniju. Majka me je pozvala telefonom i rekla : „Učiteljice šta da radim, ona plače, hoće da učestvuje sa ostalom decom“. Odmah sam joj odgovorila da je dovede. Kada je došla, prišla mi je, zagrlila me i privila se uz mene. Poljubila sam je i znala da su sve barijere otkolnjene. Od tog dana ona je počela češće da priča, osećala se ravnopravno i zadovoljno dolazila u školu. Ostali učenici je nisu odvajali već su brinuli o njoj. Njen govor nije bio razumljiv, ali je ona nas razumela. Počela je čak da ispravlja drugu decu. Kada bi neko pogrešio ona bi samo glasno upala u reč i rekla „Nije tako“. Poštovala je sva školska pravila bolje od drugih, išla na rođendane, učestvovala u svim aktivnostima. Znala je imena sve dece i tako im se obraćala. Mene je zvala po imenu „Daco“, jer nije mogla da izgovori učiteljice. Izražavala se kratkim, jednostavnim rečenicama često za nas nerazumljivim, ali je htela da i ona nama saopšti deo njenog iskustva i konkretnih stvari iz poznatog okruženja. Bila je uporna da objasni ono što želi, ponavljala više </p>	

puta i služila se gestom. Svi smo je pažljivo slušali, ponekad pokušavali da odgonetnemo o čemu nam priča, a kad je nismo razumeli mi bi je pažljivo slušali kao da nam je jasno. Uvidela sam da prepoznaje i crta proizvoljne geometrijske oblike. Uočavala je i iskazivala odnose: veliko - malo, usko - široko, visoko - nisko, debelo - tanko, dugačko - kratko.

Opis dobre prakse

Kada je počela vidno da napreduje ostvarila sam kontakt sa njenim logopedom kako bih pratila njen rad i pokušala da prilagodim svoje zahteve. To mi je mnogo pomoglo jer sam naučila kako da radim sa njom i mogu slobodno reći da je ona mene naučila kako treba raditi sa decom koja imaju poteškoće u govoru. Iz ovog iskustva nastao je veliki broj nastavnih listića koji su postali mala zbirka nastavnih sredstava. Do kraja prvog razreda naučila je da prepoznaje slova, prepisuje sa table štampanim i pisanim slovima. Vezuje slova za sliku i tako sastavlja reči, ali ne čita. Naučila je da broji i piše brojeve do 10, da ih poredi ali ih ne zapisuje uvek tačno.

Sada je učenica drugog razreda. Tokom prvog polugodišta naučila je da povezuje slogove u reč i da ih prepíše. Odgovara punom rečenicom. Uz podsticaj opisuje niz slika kao kratku priču. Razume radnju teksta, likove i određuje mesto događaja. Sada može da izgovori UČITELJICE. Odlično se snalazi, pa kada ne može nešto da izgovori jasno, ona traži sličnu reč, tako mi je umesto reči riba rekla fish, jer joj je to bilo lakše. Naučila je da sabira i oduzima do 10 uz pomoć didaktičkog materijala i sada učimo brojeve druge desetice. U potpunosti je samostalna a tome je doprineo naš odlazak u školu u prirodi u prvom razredu kada smo sedam dana boravili na Zlatiboru. Ove godine idemo u Ivanjicu.

Njen napredak odvijao se u više koraka i evo nekih vežbi koje su mi pomogle u radu.

U početku je bilo ovako:

Pošto nije mogla da piše niz kosih i pravih linija, onda sam joj, pre nego što treba da napiše kosu liniju, izad sveske postavljala bojicu ukoso, a sledeću pravo, a ona bi to preslikavala u svesci.

Nakon vežbi pisanja kosih i pravih linija, prešli smo na vežbe pisanja slova. Vežbale smo slova i geometrijske oblike.

Vežbale smo izgovor glasova. Glas L predstavljao nam je veliki problem

Zajedno smo izgovarale slogove.

Napravila sam kartončiće sa slovima, pa je sastavljala slogove.

Kada smo prešli na reči ona je izgovarala zadatu reč, crtala onoliko kružića koliko glasova ima u reči i iste glasove bojila istom bojom

Po završetku reči prešli smo na rečenice primenjujući zapisivanje kružića ispod reči, a bojili smo zadatu reč. npr. : Oboji reč - POJELA

Zadaci koje sam joj postavljala:

Ponovi rečenicu dodirujući svaku reč

Pokaži gde piše npr. bombone
Po nalogu izgovara reč koju joj ja pokažem
Broji reči u rečenici
Pokaži drugu, petu, treću reč
Prekrijem rečenicu - ona crta onoliko kružića koliko ima reči u rečenici
Određuje reč koja se nalazi pre ili posle zadate reči
Sastavljanje reči pomoću slika i slovarice.

Pokazuje sliku koja počinje imenovanim slovom. Za slova koja najčešće prepoznaje pronalazi odgovarajuću sliku i slaže reč. Uspešno dopunjuje izostavljena slova, rešava lakše rebuse i ukrštenice.

Vežbe iz matematike:

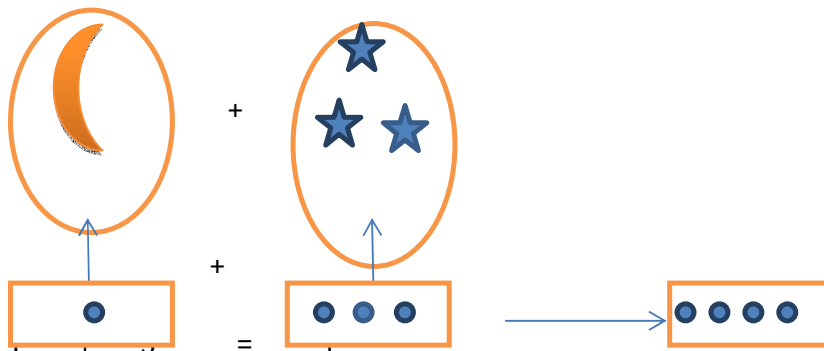
Doctraj gde treba prava a gde kosa linija

Nastavi niz brojeva

Pomози девојци да по плану дође до своје корпе спајајући таčkice

Na drugom kraju napiši istu cifru i svaku liniju prevuci drugom bojom

Kada smo počeli skupove i brojeve radili smo sledeće:

Svaki element skupa predstavi tačkicom, zapiši broj tačkica i izračunaj

Profesionalna dobit

Najveći podsticaj za mene je njena želja za učenjem koja je svakim danom sve veća i zadovoljno, nasmejano lice njene majke. Zbog stalnih aktivnosti, poseta seminarima na kojima sam se obučavala za rad po IOP-u, postala sam rukovodilac Tima za inkluziju.

